

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Societății pe acțiuni „Moldasig”, Ruslan Burca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Melnicova împotriva Societății pe acțiuni „Moldasig”, Societății pe acțiuni „Garanție”, lui Ian Palagniu și Iurie Palagniu, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Program Lux Auto” cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, prin care a fost respinsă cererea reprezentantului Societății pe acțiuni „Garanție” cu privire la restituirea apelului declarat de către Natalia Melnicova, a fost admisă cererea Nataliei Melnicova și a fost prelungit termenul de înlăturare a neajunsurilor indicate în încheierea din 09 martie 2016, a fost respinsă cererea Societății pe acțiuni „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Moldasig”,

c o n s t a t ă :

La data de 29 mai 2014, Natalia Melnicova a depus cerere de chemare în judecată împotriva SIA „Moldasig” SA, în prezent SA „Moldasig”, lui Ian Palagniu și Iurie Palagniu cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 27 ianuarie 2014, în jurul orelor 22.40, a avut loc un accident rutier între automobilul de model Volkswagen Golf, cu n/î K AD 071, condus de către Radu Chicu și automobilul de model Dacia Logan, cu n/î K BA 861, condus de către Iurie Palagniu.

Menționează că, automobilul de model Volkswagen Golf, cu n/î K AD 071 îi aparține cu drept de proprietate, iar automobilul de model Dacia Logan, cu n/î K BA 861 aparține cu drept de proprietate lui Ian Palagniu.

Susține că, în urma accidentului rutier, automobilul de model Volkswagen Golf, cu n/î K AD 071 a fost deteriorat considerabil.

Afirmă că, prin decizia agentului constatator din 28 ianuarie 2014 Iurie Palagniu a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 50 u. c. și 6 puncte de penalizare.

Relevă că, la momentul producerii accidentului rutier, Ian Palagniu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria RCAI nr.000034554 din 06 martie 2013, eliberată de către CIA „Moldasig” SA.

Mai relevă că, la data de 28 ianuarie 2014, Iurie Palagniu s-a adresat la CIA „Moldasig” SA cu cerere, prin care a comunicat cazul asigurat și a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare, iar ca urmare, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubei cauzate automobilului de model Volkswagen Golf, cu n/î K AD 071.

Invocă că, conform actului de evaluare nr. 9062 din 30 ianuarie 2014, a fost stabilită despăgubirea de asigurare în sumă de 17980,93 lei, însă pînă la data depunerii prezentei cereri, CIA „Moldasig” SA nu a achitat benevol despăgubirea de asigurare.

Menționează că, pârâțul Iurie Palagniu, prin acțiunile sale ilegale, i-a cauzat prejudiciu moral, care se exprimă prin frustrări, stres și stare de disconfort.

Cere încasarea în mod solidar de la pârâții Ian Palagniu și Iurie Palagniu a sumei de 9720,58 lei, cu titlu de prejudiciu material, care constituie diferența dintre prețul real al pieselor de schimb și suma care urmează a fi achitată de către CIA „Moldasig” SA pentru piesele de schimb și a dobânzii de întârziere în sumă de 349,54 lei, încasarea de la pârâțul Iurie Palagniu a sumei de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la pârâta CIA „Moldasig” SA a despăgubirii de asigurare în sumă de 17980,93 lei, a penalității pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare în sumă de 1887,99 lei și a dobânzii de întârziere pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare în sumă de 646,57 lei și încasarea de la pârâți a taxei de stat în sumă de 1017,56 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

La data de 12 septembrie 2014, Natalia Melnicova a depus cerere de modificare a pretențiilor, indicând în calitate de pârâți pe SA „Moldasig”, SA „Garanție”, Ian Palagniu și Iurie Palagniu și solicitând încasarea în mod solidar de la pârâții Ian Palagniu și Iurie Palagniu a sumei de 9720,58 lei, cu titlu de prejudiciu material, care constituie diferența dintre prețul real al pieselor de schimb și suma care urmează a fi achitată de către CIA „Moldasig” SA pentru piesele de schimb și a dobânzii de întârziere în sumă de 349,54 lei, încasarea de la pârâțul Iurie Palagniu a sumei de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la pârâta CIA „Moldasig” SA sau SA „Garanție” a despăgubirii de asigurare în sumă de 17980,93 lei, a penalității pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare în sumă de 1887,99 lei și a dobânzii de întârziere pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare în sumă de 646,57 lei și încasarea de la pârâți a taxei de stat în sumă de 1017,56 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Ulterior, reprezentantul SA „Garanție”, avocatul Veaceslav Jarovlea a depus o cerere, prin care a solicitat atragerea în proces a SRL „Program Lux Auto” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 martie 2015 a fost admis demersul și a fost atrasă în proces SRL „Program Lux Auto” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată de la SIA „Moldasig” SA în beneficiul Nataliei Melnicova suma de 17980,93 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 1887,99 lei, cu titlu de penalitate, suma de 646,57 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 4000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 24515,49 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 11 ianuarie 2016, Natalia Melnicova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Natalia Melnicova și a fost acordat Nataliei Melnicova un termen de până la 13 aprilie 2016, ora 14.30 pentru prezentarea apelului corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d)-f) CPC.

La data de 18 martie 2016, SA „Moldasig” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

La data de 13 aprilie 2016, Natalia Melnicova și reprezentantul acesteia, avocatul Serghei Mocan, în ședința instanței de apel, nu au prezentat apelul corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d)-f) CPC, dar au solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor.

Reprezentantul intimatului SA „Garanție”, în ședința instanței de apel, a solicitat restituirea apelului declarat de către Natalia Melnicova din motiv că nu s-a conformat încheierii instanței de apel din 09 martie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 a fost respinsă cererea reprezentantului Societății pe acțiuni „Garanție” cu privire la restituirea apelului declarat de către Natalia Melnicova, a fost admisă cererea Nataliei Melnicova și a fost prelungit termenul de înlăturare a neajunsurilor indicate în încheierea din 09 martie 2016, a fost respinsă cererea Societății pe acțiuni „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Moldasig”.

La data de 07 mai 2016, reprezentantul SA „Moldasig”, Ruslan Burca a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel în partea restituirii apelului declarat de către SA „Moldasig” și emiterea unei noi încheieri cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel în partea restituirii apelului declarat de către SA „Moldasig”, deoarece reprezentantul acesteia nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe.

Menționează că, reprezentantul recurentei nu a primit nici dispozitivul hotărârii primei instanțe. Or, faptul că, prima instanță a expediat dispozitivul hotărârii în adresa SA „Moldasig” nu confirmă recepționarea acestuia de către ultima.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul comunicării recurenței a încheierii contestate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel în partea respingerii cererii SA „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și restituirea apelului declarat de către SA „Moldasig”, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată de la SIA „Moldasig” SA în beneficiul Nataliei Melnicova suma de 17980,93 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 1887,99 lei, cu titlu de penalitate, suma de 646,57 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 4000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 24515,49 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 18 martie 2016, SA „Moldasig” a declarat apel, solicitând repunerea în termen și admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Instanța de apel, prin încheierea din 13 aprilie 2016, a respins cererea SA „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de către SA „Moldasig”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului și, anume, din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 11 decembrie 2015 rezultă că, reprezentantul recurenței SA „Moldasig”, Ruslan Burca nu a participat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, însă la data de 14 decembrie 2015, prima instanță a

expediat în adresa SA „Moldasig” dispozitivul hotărârii din 11 decembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire din 14 decembrie 2015 (f. d. 183).

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Raportând normele de drept enunțate la caz, se reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 11 decembrie 2015, astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 12 decembrie 2015, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 11 ianuarie 2016.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor de drept enunțate, în speță, se constată că, reprezentantul SA „Moldasig”, Ruslan Burca a declarat apel la data de 18 martie 2016, adică cu depășirea termenului de 30 zile prevăzut de lege, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul reprezentantului SA „Moldasig”, Ruslan Burca drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului precum că, nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii și nu a primit nici dispozitivul hotărârii primei instanțe și nici hotărârea motivată a acesteia. Or, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 13 noiembrie 2015, reprezentantul SA „Moldasig”, Ruslan Burca a fost prezent în ședința de judecată respectivă și a cunoscut că, la data de 11 decembrie 2015, se va examina pricina.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, reprezentantul SA „Moldasig”, Ruslan Burca, cunoscând faptul examinării cauzei la data de 11 decembrie 2015, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul

abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins cererea SA „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de către SA „Moldasig”.

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și asumarea unui rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, încheierea instanței de apel în partea respingerii cererii SA „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și restituirii apelului declarat de către SA „Moldasig” este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurenteii sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel în partea enunțată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Societății pe acțiuni „Moldasig”, Ruslan Burca.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Melnicova împotriva Societății pe acțiuni „Moldasig”, Societății pe acțiuni „Garanție”, lui Ian Palagniuc și Iurie Palagniuc, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Program Lux Auto” cu privire la repararea prejudiciului material și moral în partea respingerii cererii Societății pe acțiuni „Moldasig” cu privire la repunerea în termenul de apel și restituirii apelului declarat de către Societatea pe acțiuni „Moldasig”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic